

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Ticaret Bakanı Ömer Bolat** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimiz Yüksekova ilçesinde bulunan Esendere Sınır Kapısı, Türkiye ile İran arasındaki önemli geçiş noktalarından biri olup 24 saat hizmet vermektedir. Buna rağmen son dönemlerde yaşanan personel eksikliği ve yoğunluk nedeniyle bölge halkı uzun süreli beklemelelere maruz kalmaktadır. Yurttaşlardan ve yerel basından gelen bilgilere göre, sınır kapısının Türkiye tarafındaki kontrol noktasında dönemsel olarak tek bir polis memurunun görev yaptığı ve bu durumun 60-70 kişilik uzun sıralara yol açtığı belirtilmektedir.

Yaşanan bu yoğunluk, bölge halkının ticaret, ulaşım ve sosyal hayatını ciddi anlamda aksatmakta ve mağduriyet oluşturmaktadır. Özellikle kentin ekonomisinin büyük bir bölümü bu sınır kapısı aracılığıyla yapılan ticarete dayandığından, gecikmeler ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Halk ve sivil toplum kuruluşları, sınır kapısında yaşanan sorunların bir an önce çözülmesi için çeşitli taleplerde bulunmuştur. Bu talepler, özellikle "*Yüksekova Haber*" gibi yerel basın organlarında da geniş yer bulmuştur. Yurttaşlar, uzun bekleme sürelerinin önlenmesi için sınır kapısındaki personel sayısının artırılmasını ve mevcut kontrol noktalarının etkin kullanılmasını beklemektedir.

Esendere Sınır Kapısı, bölge halkının ekonomisinde hayati bir rol oynamaktadır. Gündelik ticaretle geçimini sağlayan yurttaşlar, bu kapı sayesinde şehir ekonomisine büyük katkı sunmaktadır. Ancak saatler süren beklemeleler nedeniyle:

- Ticaret yapan yurttaşlar ekonomik kayıplar yaşamaktadır.
- Uzun sıralar, bölge halkını maddi ve manevi olarak zor durumda bırakmaktadır.
- Bölge ekonomisinde genel bir durgunluk meydana gelmektedir.

Ayrıca Esendere Sınır Kapısı'ndaki mevcut sorunlar, yasal düzenlemelerin çok önemli ilkelerini ihlal etmektedir:

- **4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 1. maddesi:** "Dış ticaretin düzenlenmesi, ticaretin hızlı ve güvenilir bir şekilde yürütülmesini sağlamak..."
- **Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik:** "Hizmette eşitlik ve etkinlik ilkesi" gereği, kamu hizmetlerinin aksatılmadan sunulması bir zorunluluktur.

Sınır kapısındaki hizmetin aksaması, bu yasal ilkelerle çelişmekte, yurttaşların Anayasal haklarını ihlal etmekte ve bölge ekonomisine zarar vermektedir.

Sınır kapısındaki hizmet aksaklıklarının tespiti ve çözümü için düzenli olarak denetim yapılmalı ve bu denetim sonuçları raporlanarak kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Hizmet kalitesinin sürdürülebilirliği açısından bağımsız denetim mekanizmaları oluşturulmalı ve yurttaşların şikayetlerini iletebilecekleri şeffaf bir geri bildirim sistemi kurulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Esendere Sınır Kapısı'nda yaşanan personel eksikliği ile ilgili olarak, mevcut durumda görev yapan polis ve gümrük personeli sayısı kaçtır? Personel sayısının artırılması için bir planlamanız var mıdır?
2. Sınır kapısındaki uzun bekleme sürelerinin önlenmesi adına, kontrol noktalarının kapasitesinin artırılması veya yeni kontrol noktalarının oluşturulması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
3. 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun "ticaretin hızlı ve güvenilir bir şekilde yürütülmesini sağlama" ilkesine rağmen Esendere Sınır Kapısı'nda yaşanan aksaklıkların giderilmesi adına ne tür önlemler almayı planlıyorsunuz?
4. Bölgede ticaretle geçimini sağlayan yurttaşların ekonomik kayıplarının azaltılması için sınır kapısındaki hizmetlerin etkinliğini artırmak adına kısa ve uzun vadeli çözüm önerileriniz nelerdir?
5. Sınır kapısında yaşanan aksaklıkların tespit edilmesi amacıyla düzenli olarak denetim yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa bu denetimlerin sonuçları kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
6. Esendere Sınır Kapısı'nda kamu hizmetlerinin etkin, eşit ve kesintisiz sunulmasını sağlamak adına, personel ve altyapı yetersizliklerinin giderilmesi için belirli bir bütçe veya kaynak ayrılmış mıdır? Söz konusu bütçenin miktarı ne kadardır?
7. Yurttaşların şikâyet ve taleplerini iletebilecekleri şeffaf bir geri bildirim sistemi oluşturulacak mıdır? Bu kapsamda, sorunların çözümünü hızlandıracak bir mekanizma planlanmakta mıdır?